ECLI:NL:RBROT:2009:BJ5597

Instantie	Rechtbank Rotterdam
Datum uitspraak	29-07-2009
Datum publicatie	19-08-2009
Zaaknummer	194816 / HA ZA 03-925
Rechtsgebieden	Civiel recht
Bijzondere kenmerken	Eerste aanleg - enkelvoudig
Inhoudsindicatie	Onbevoegdheidsincident. Beroep op arbitrale bedingen in achtereenvolgende overeenkomsten. Totstandkoming en geldigheid arbitrale bedingen naar recht Cayman eilanden. Separabiliteit. Uitleg.
Vindplaatsen	Rechtspraak.nl TVA 2010, 9

Uitspraak

RECHTBANK ROTTERDAM

Sector civiel recht

Zaak-/rolnummer: 194816 / HA ZA 03-925

Uitspraak: 29 juli 2009

VONNIS van de enkelvoudige kamer in de zaak van:

1. [eiser sub 1]
wonende te [woonplaats 1], [land],
2. [eiser sub 2],
wonende te [woonplaats 2], [land],
3. [eiser sub 3],
wonende te [woonplaats 3], [land],
4. [eiser sub 4],
wonende te [woonplaats 4], [land],
5. [eiser sub 5],
wonende te [woonplaats 5], [land],
6. [eiser sub 6],
wonende te [woonplaats 6], [land],
7. [eiser sub 7],
wonende te [woonplaats 7], [land],
8. [eiser sub 8],

wonende te [woonplaats 8], [land],
9. [eiser sub 9],
wonende te [woonplaats 9], [land],
10. [eiser sub 10],
wonende te [woonplaats 10], [land],
11. [eiser sub 11],
wonende te [woonplaats 11], [land],
12. [eiser sub 12],
wonende te [woonplaats 12], [land],
13. [eiser sub 13],
wonende te [woonplaats 13], [land],
eisers in de hoofdzaak,
verweerders in het bevoegdheidsincident,
advocaat: mr H.G.D. Hoek,

- tegen -

1. de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid
OCEAN INTERNATIONAL MARKETING B.V.,
gevestigd te Rotterdam,
gedaagde in de hoofdzaak,
advocaat: mr N.H. Margetson,

2. [gedaagde sub 2],
wonende te [woonplaats 14],
gedaagde in de hoofdzaak,
advocaat: mr N.H. Margetson,

3. [gedaagde sub 3],
wonende te [woonplaats 15],
gedaagde in de hoofdzaak,
advocaat: mr N.H. Margetson,

4. de vennootschap naar vreemd recht
SEED INTERNATIONAL LIMITED,
gevestigd te Grand Cayman, Cayman eilanden,
gedaagde in de hoofdzaak,
eiseres in het bevoegdheidsincident,
advocaat: mr B.E.L.J.C. Verbunt,

5. [gedaagde sub 5],
wonende te [woonplaats 16],
gedaagde in de hoofdzaak,
niet verschenen.

Eisers in de hoofdzaak, verweerders in het incident worden hierna samen aangeduid als "eisers", gedaagde sub 1 in de hoofdzaak als "Ocean" en gedaagde sub 4 in de hoofdzaak, eiseres in het incident als "Seed".

1. Het verloop van het geding

1.1
De rechtbank heeft kennisgenomen van de volgende stukken:
- dagvaarding d.d. 10 januari 2003;
- akte houdende producties van eisers, met producties;
- akte houdende bevoegdheidsincident van Seed, met productie;
- conclusie van antwoord in het bevoegdheidsincident tevens akte houdende overlegging producties, met producties;
- conclusie van repliek in het bevoegdheidsincident, met producties;
- conclusie van dupliek in het bevoegdheidsincident, met producties;
- de bij gelegenheid van de pleidooien overgelegde pleitnotities van de raadslieden en de twee door eisers in het geding gebrachte producties.

1.2
Eisers en Seed hebben hun standpunten in het incident doen bepleiten door hun raadslieden, die zich daarbij bedienden van pleitnotities.

2. De vordering in de hoofdzaak

De vordering van eisers luidt, verkort weergegeven, gedaagden hoofdelijk bij vonnis te veroordelen om aan de verschillende eisers te betalen de in de dagvaarding genoemde bedragen aan inleg en behaalde winst, vermeerderd met rente, beslagkosten en buitengerechtelijke kosten en met uitvoerbaarverklaring van het vonnis bij vooraad,
zo nodig te verklaren voor recht dat de overeenkomsten die eisers met Seed en/of Ocean zijn aangegaan nietig zijn en deze zo nodig te vernietigen,
alles met veroordeling van de gedaagden in de kosten van de procedure.

3. De vordering en het verweer in het bevoegdheidsincident

De vordering strekt ertoe dat de rechtbank zich, uitvoerbaar bij voorraad, onbevoegd zal verklaren om van het geschil tussen eisers en Seed kennis te nemen, met veroordeling van eisers in de kosten.

Daaraan heeft Seed, kort samengevat, ten grondslag gelegd dat de rechtbank onbevoegd is omdat tussen Seed en ieder der eisers arbitrage is overeengekomen.

Eisers hebben deze vordering en de grondslag daarvan bestreden en geconcludeerd tot afwijzing van de vordering met veroordeling van Seed in de kosten.

4. De beoordeling in het bevoegdheidsincident

4.1

De tussen partijen vaststaande feitelijke achtergrond van het geschil laat zich - in het kort en voor zover hier van belang - als volgt samenvatten.

(a) Eisers, in de Verenigde Staten wonende artsen en tandartsen of hun partners, zijn vanaf 1996 door Ocean, kantoorhoudende in Rotterdam en/of door 'Ocean Toronto', ongevraagd telefonisch benaderd tot het doen van beleggingen. Nadat zij daarop waren ingegaan, vonden vervolgens telkens opnieuw telefonische contacten plaats tussen de betreffende eiser en Ocean. Ocean heeft ook diverse stukken gestuurd aan de verschillende eisers.

(b) Deze beleggingen hadden eerst betrekking op champagne, vervolgens op bordeauxwijn en daarna op Italiaanse wijnen. Alle eisers hebben diverse malen (aanzienlijke) geldbedragen overgemaakt naar Ocean om deze te investeren in de aankoop van wijn.

(c) Na een eerste betaling ten behoeve van de aankoop van champagne ontving de betreffende eiser een "Account Opening Form" met bijbehorende stukken ter ondertekening. Na enige tijd werd de eiser voorgehouden dat hij of zij kon overstappen op het beleggen in bordeaux. Ook daarvoor gold een "Account Opening Form". Daarna (in 2001) werd de mogelijkheid geboden over te stappen op Italiaanse wijn. Daartoe kreeg de eiser een "Wine Program Agreement" ter ondertekening toegestuurd.

(d) Een aantal eisers heeft vervolgens - deels ter vervanging van het in wijn geïnvesteerde geld - loan notes, obligaties of andere rechten aangeschaft in een of meer van de vennootschappen Churchill Ltd., OptiDisc International Ltd., Cupidus.Com (Turks & Caicos) Ltd. en The Wine Corporation Limited. Ook daarvoor werden stukken toegezonden en contracten ondertekend.

(e) Eisers hebben de belegde bedragen - afgezien van enige, verhoudingsgewijs geringe bedragen - niet teruggekregen en geen winsten uitbetaald gekregen.

(f) Seed was oorspronkelijk genaamd Churchill Portfolio Management Ltd., vervolgens Churchill Associates Ltd. en tenslotte Seed International Limited.

Ocean heette oorspronkelijk Heros Global Marketing Services B.V.

4.2

Aan hun vorderingen leggen eisers verder - samengevat - de volgende stellingen ten grondslag.

(a) Er is sprake geweest van systematische misleiding en oplichting van de eisers, die daardoor werden bewogen tot het doen van betalingen en het aangaan van schulden.

(b) Alle gedaagden hebben daaraan meegewerkt en hebben onrechtmatig jegens de eisers gehandeld. Ocean handelde als agent van Seed. Ook Cupidus, Optidisc en Wine Corporation maakten deel uit van de Seed-groep. [gedaagde sub 2], [gedaagde sub 3] en [gedaagde sub 5] hebben als bestuurders feitelijk actief leiding gegeven aan deze operaties.

(c) De achtereenvolgende overeenkomsten waren nietig wegens strijd met de Wet Toezicht Effectenverkeer (Wte). Bovendien zijn de overeenkomsten tot stand gekomen door bedrog, misbruik van omstandigheden en dwaling, hetgeen deze vernietigbaar maakt. Tevens zijn de overeenkomsten aan te merken als wurgcontracten en daarom in strijd met de openbare orde en goede zeden. De nietigheid van de overeenkomsten wordt ingeroepen, althans worden deze door eisers vernietigd.

(d) Gedaagden zijn uit onrechtmatige daad en onverschuldigde betaling hoofdelijk aansprakelijk voor vergoeding van de door eisers geleden schade en voor de terugbetaling van de door eisers geïnvesteerde bedragen.

Eisers baseren hun vorderingen uitdrukkelijk alleen op onrechtmatige daad en onverschuldigde betaling, niet op wanprestatie onder een van de overeenkomsten (incidentele conclusie van dupliek onder 7). Overigens wordt in de dagvaarding onder 24 nog ongerechtvaardigde verrijking genoemd en wordt tevens (zo nodig) een verklaring voor recht gevraagd dat de overeenkomsten nietig zijn dan wel gevraagd deze te vernietigen.

4.3

Seed beroept zich op de arbitrale bedingen die zijn opgenomen in de verschillende, tussen eisers en Seed en haar rechtsvoorgangers gesloten overeenkomsten, die voorzien in arbitrage op de Cayman eilanden (alleen de overeenkomst met The Wine Corporation - waarbij Seed geen partij was - bevat een jurisdictieclausule voor de rechter in Engeland en Wales).

4.4

Nederland en de Cayman eilanden zijn partij bij het Verdrag van New York van 10 juni 1958. Ingevolge art. II verklaart de rechter zich onbevoegd indien een partij zich beroept op een schriftelijke overeenkomst waarbij partijen zich verbinden aan een uitspraak van scheidsmannen te onderwerpen alle of bepaalde geschillen welke tussen hen zijn gerezen of zouden kunnen rijzen naar aanleiding van een bepaalde al dan niet contractuele rechtsbetrekking en betreffende een geschil dat vatbaar is voor arbitrage, zulks tenzij de rechter constateert dat genoemde overeenkomst vervallen is, niet van kracht is of niet kan worden toegepast.

Ook krachtens art. 1074 Rv dient de rechter zich onbevoegd te verklaren ter zake van een geschil waarover een overeenkomst tot arbitrage buiten Nederland is gesloten indien daarop tijdig een beroep wordt gedaan. De geldigheid van die overeenkomst wordt beoordeeld naar het daarop toepasselijke recht.

4.5

Het in art. VII van het Verdrag van New York neergelegde zgn. meestbegunstigingsbeginsel brengt mee dat de Nederlandse rechter desverzocht ook, op de voet van art. 1074 Rv, werking toekent aan een overeenkomst tot arbitrage die niet, zoals voorgeschreven in art. II van het verdrag, is opgenomen in een door partijen ondertekende overeenkomst of is vervat in gewisselde brieven of telegrammen.

4.6

Bij de beoordeling van het bestaan en de geldigheid van de overeenkomst tot arbitrage geldt het separabiliteitsbeginsel, zowel naar Nederlands recht als naar het recht van de Cayman eilanden. Dat houdt in dat de geldigheid van de overeenkomst tot arbitrage apart wordt beoordeeld, los van de geldigheid van de hoofdovereenkomst waarvoor arbitrage is overeengekomen, ook indien beide in

één document zijn neergelegd. Dit beginsel wordt ook toegepast indien het bestaan en de rechtsgeldigheid van de hoofdovereenkomst met daarin een arbitraal beding in geschil is en wordt gesteld dat de hoofdovereenkomst van aanvang af nietig was of is vernietigd, bijvoorbeeld wegens bedrog.

In dit incident dient derhalve alleen het bestaan en de geldigheid van de overeenkomst tot arbitrage te worden beoordeeld en wel - zoals volgt uit het navolgende - naar het recht van de Cayman eilanden.

4.7

De overeenkomsten en arbitrale bedingen waarover het hier gaat zijn de volgende.

(a) Account Opening Form: "An agreement between C.P.M. Ltd. [t.w. Churchill Portfolio Management Ltd.] (the company) and the party described above (the client) [t.w. de betreffende eiser] whereby it is mutually agreed as follows:

1. The company will open an account subject to the terms and conditions of the members agreement, members agency agreement and the terms of sale, which shall apply until otherwise notified in writing.

2. This agreement shall come into effect upon the client sending funds to the company.

3. I hereby confirm that I understand and have read the terms and conditions.

Daaronder werd het stuk door de betreffende eiser ondertekend en gedateerd.

In de bijbehorende Agency Agreement (en iets verkort in de Members Agreement) stonden de volgende clausules:

"Arbitration

(1) In the event that any dispute whatsoever arises between the Client and Churchill in relation to or in any way in connection with this Agreement, the Client and Churchill hereby agree that such dispute shall be referred to arbitration in the Cayman Islands before one arbitrator to be appointed by the Client and one arbitrator to be appointed by Churchill The two arbitrators appointed as aforesaid shall together co-operate in appointing a third arbitrator if either or both of them considers it appropriate.

(2) The Arbitrator's costs will be borne as to 75% by the Client and as to 25% by Churchill.

(3) The arbitration shall take place in accordance with the Rules of the International Chamber of Commerce.

(4) Unless the Client's arbitrator is appointed within six months of the dispute arising, the claim shall be deemed to be absolutely waived and barred and Churchill shall be discharged from all liability."

en

"Governing Law

This Agreement shall be governed by and construed in accordance with the law of the Cayman Islands."

(b) Account Opening Form, nu terzake van een overeenkomst tussen Churchill Associates Ltd. en de betreffende eiser, met voor zover hier van belang ongeveer dezelfde tekst en met dezelfde clausules voor Arbitration en Governing Law.

(c) Account Opening Form, nu terzake van een overeenkomst tussen Seed International Ltd. en de betreffende eiser, met dezelfde clausules voor Arbitration en Governing Law.

(d) Wine Program Agreement: "the Client and Seed International hereby agree as follows:

"Governing Law; Arbitration.

[a] Law. This Agreement shall be governed by and construed in accordance with the law of the Cayman Islands, without regard to the conflicts of law provisions thereof.

[b] Arbitration. In the event that any dispute whatsoever arises between the Client and Seed International in relation to or in any way in connection with this Agreement, the Client and Seed International hereby agree that such dispute shall be referred to binding arbitration in the Cayman Islands applying Cayman Islands law. Such arbitration shall be before one arbitrator to be appointed by the Client and one arbitrator to be appointed by Seed International and one arbitrator appointed by such two arbitrators, if either or both of them considers it appropriate. The Arbitrator's costs will be borne equally by the Client and Seed International. The arbitration shall take place in accordance with the Rules of the International Chamber of Commerce.

If the claim to be arbitrated is a claim by the Client, then unless the Client's arbitrator is appointed within six months of the dispute arising, the claim shall be deemed to be absolutely released, waived and barred and Seed International shall be discharged from all liability."

Deze Wine Program Agreement bepaalde voorts onder [2] onder meer dat "this Agreement, when signed by the Client and returned to Seed International shall replace and supersede any prior agreement, arrangement or understanding, whether written or oral, between Seed International and its Affiliates, and the Client with respect to wine or champagne".

Wat betreft deze bepalingen zijn de twee versies van de Wine Program Agreement, respectievelijk van 'augustus 2001' en 'november 2001' gelijkluidend.

(e) Form of acceptance and purchase contract, respectievelijk de daarin bedoelde Loan note (unsecured subordinated loan note 2003) van Churchill Limited en de van toepassing verklaarde voorwaarden, met daarin eenzelfde rechtskeuze en arbitrageclausule als weergegeven onder (a) voor "the event that any dispute whatsoever arises between OptiDisc International Limited, Churchill Limited, Churchill Associates Limited [= Seed] and the Seller [de betreffende eiser] in relation to or in any way in connection with this Form of Acceptance and Purchase Contract".

(f) Form of acceptance and purchase contract voor Loan notes in Cupidus.Com (Turks & Caicos) Limited, met daarin eenzelfde rechtskeuze en arbitrageclausule als weergegeven onder (a) voor "the event that any dispute whatsoever arises between Cupidus.Com (Turks & Caicos) Limited and/or Cupidus.Com Limited and/or Seed International and the Seller [de betreffende eiser] in relation to or in any way in connection with this Form of Acceptance and Purchase Contract".

(g) Subscription Agreement tussen The Wine Corporation Limited en de eiser die aandelen B in die vennootschap kocht ("The Purchaser"):

"Applicable Law. This Subscription Agreement shall be governed by and construed in accordance with the laws of the United Kingdom. The Purchaser hereby irrevocably submits to the jurisdiction of the High Court of England and Wales over any action or proceeding arising out of or relating to this Subscription Agreement or any agreement contemplated hereby and the Purchaser hereby irrevocably agrees that all claims in respect of such action or proceeding may be heard and determined in such Court."

4.8

Blijkens de stellingen van partijen en de overgelegde stukken kan ervan worden uitgegaan dat alle eisers, behalve [eiser sub 3], eerst betalingen hebben gedaan om te investeren in de aankoop van (rechten op) champagne, respectievelijk bordeaux en dat zij daarna allen betalingen hebben gedaan om te investeren in Italiaanse wijn. Op eerstbedoelde betalingen had de Account Opening Form in

achteenvolgende versies betrekking, op de laatstbedoelde de Wine Program Agreement. Deze stukken zijn ook aan de betreffende eiser toegestuurd.

4.9

Als vaststaand kan worden aangenomen dat alle eisers met het oog op de investingen in wijn één of meer versies van de Account Opening Form ter ondertekening hebben ontvangen en ook een Wine Program Agreement. In deze stukken waren de contractuele voorwaarden opgenomen die voor de investeringen zouden gelden. Vervolgens hebben de eisers bedragen ter investering overgemaakt.

Kennelijk hebben de eisers die stukken ook ondertekend en geretourneerd (niet van alle eisers zijn ondertekende stukken in het geding gebracht). Gesteld noch gebleken is dat daarbij enig voorbehoud is gemaakt ten aanzien van de arbitrale bedingen.

Alleen [eiser sub 12] voert aan dat hij de ter ondertekening toegezonden overeenkomsten nooit heeft ondertekend. De handtekening op de overgelegde stukken (incidentele conclusie van repliek, prod. 2 - 40 t/m 42) zou een vervalsing zijn.

Echter ook ten aanzien van de investeringen van [eiser sub 12] staat vast dat deze telkens zijn gedaan teneinde rechten te verkrijgen in champagne, respectievelijk bordeaux als bedoeld in de Account Opening Forms en in Italiaanse wijn als bedoeld in de Wine Program Agreement. [eiser sub 12] stelt niet dat hij destijds bezwaar had tegen het in die stukken opgenomen arbitrale beding en daarvan jegens Seed heeft laten blijken.

4.10

De contracten tot het vervangen van rechten in wijn jegens Seed door (of rechtstreeks aanschaffen van) loan notes in Churchill Ltd. (die weer aandelen hield in OptiDisc) zijn getekend door [eiser sub 5], [eiser sub 7], [eiser sub 11] en - behoudens diens betwisting - [eiser sub 12].

De contracten tot het vervangen van rechten in wijn jegens Seed door (of het rechtstreeks aanschaffen van) loan notes in Cupidus zijn getekend door [eiser sub 4], [eiser sub 5], [eiser sub 6] en [eiser sub 10].

Niet blijkt dat Seed partij was bij de overeenkomst van The Wine Corporation (met [eiser sub 5]) en het daarin opgenomen jurisdictiebeding.

4.11

Gelet op het voorgaande kan er in dit incident als vaststaand van worden uitgegaan dat alle eisers de gelding van de hiervoor bedoelde arbitrale bedingen in de achtereenvolgende overeenkomsten uitdrukkelijk of stilzwijgend hebben aanvaard, althans dat Seed (of haar rechtsvoorgangers) op grond van het gedrag van de eisers in redelijkheid mocht aannemen dat zij deze hadden aanvaard.

De arbitrale bedingen zijn neergelegd in schriftelijke stukken waarvan de eisers kennis hebben kunnen nemen. Niet was vereist dat deze stukken door de partijen werden ondertekend. Art. 2 van de Arbitration Law (2001 Revision) van de Cayman eilanden verlangt alleen een "agreement in writing". Onder de eerder geldende Engelse Arbitration Act 1996 (art. 5) was dat niet anders.

4.12

De (eerste) Account Opening Form werd kennelijk in de regel pas toegestuurd aan en ondertekend door de betreffende eiser nadat deze al een eerste bedrag had overgemaakt om te investeren in wijn. Meestal ging het daarbij om een tamelijk gering bedrag (USD 1.000,-). In een aantal gevallen waren voor ondertekening al enkele betalingen gedaan.

Niet blijkt, noch is aannemelijk dat de vervolgens ter ondertekening toegezonden stukken niet mede

waren bedoeld om de betrekkingen tussen de partijen te regelen ten aanzien van deze eerste investeringen en dat de eisers dat niet aldus zouden hebben begrepen. Dat geldt evenzeer voor de daarin opgenomen overeenkomst tot arbitrage. Feiten die wijzen op het tegendeel zijn niet gesteld. Daarnaast kan nog worden gewezen op art. 2 van de Wine Program Agreement (zie hiervoor onder 4.7 sub d).

4.13

In geschil is de reikwijdte van de arbitrale bedingen, waarbij eisers erop wijzen dat zij hun vordering uitsluitend baseren op onrechtmatige daad en onverschuldigde betaling en niet op de overeenkomsten. Ook de uitleg van de arbitrale bedingen moet plaatsvinden volgens het recht van de Cayman eilanden.

4.14

De betalingen zijn gedaan uit hoofde van door eisers met Seed of een andere gedaagde gesloten overeenkomsten tot het doen van investeringen in (met name) wijn. Eisers stellen zich op het standpunt dat zij deze betalingen hebben gedaan als gevolg van misleiding door gedaagden en dat deze overeenkomsten zijn totstandgekomen onder invloed van bedrog, misbruik van omstandigheden en dwaling. Ook beroepen zij zich erop dat de overeenkomsten nietig zijn wegens strijd met de Wet toezicht effectenverkeer, de openbare orde en de goede zeden. Het aan gedaagden verweten onrechtmatig handelen bestaat uit deze misleiding die ten doel had eisers te bewegen tot het doen van die betalingen als investering in (met name) wijn. Het terugvorderen van de betaalde bedragen op grond van onverschuldigde betaling berust daarop dat die overeenkomsten de grondslag waren voor de betalingsverplichtingen en dat deze grondslag wegens de nietigheid en vernietiging van de overeenkomsten is komen te vervallen.

4.15

Aldus vormen het aangaan van de overeenkomsten, waartoe eisers naar zij stellen zijn bewogen door het door gedaagden gepleegde bedrog, alsmede de rechtsgeldigheid en de gevolgen van deze overeenkomsten de kern van het onderhavige geschil. Dat betekent dat dit geschil moet worden beschouwd als "any dispute whatsoever .. in relation to or in any way in connection with" deze overeenkomsten, zoals bedoeld in de verschillende arbitrale bedingen. Daaraan doet niet af dat eisers bij hun vorderingen de onrechtmatige handelwijze van gedaagden centraal stellen. De formulering van de arbitrale bedingen is zodanig ruim dat daaronder ook het gestelde onrechtmatige handelen voor en bij de totstandkoming van de overeenkomsten valt. Hetzelfde geldt voor het geschilpunt of de overeenkomsten nietig zijn wegens strijd met de wet, openbare orde of goede zeden, dan wel nietig of vernietigbaar wegens wilsgebreken.

4.16

De gestelde nietigheid van de overeenkomsten wegens strijd met Wte - kort gezegd: het aanbieden van effecten zonder vergunning - is niet van belang voor geldigheid van de arbitrale bedingen.

4.17

Eisers hebben geen specifieke feiten gesteld op grond waarvan zou moeten worden geoordeeld dat de arbitrale bedingen als zodanig zijn totstandgekomen onder invloed van wilsgebreken (fraud, misrepresentation, duress, undue influence, mistake), dan wel in strijd zouden zijn met met de openbare orde of de goede zeden (public policy).

De stelling dat de arbitrale bedingen "instrumenteel" zouden zijn voor de totale bedriegelijke opzet van de handelingen van gedaagden en daarbij "een cruciale rol" zouden spelen is, in haar algemeenheid, onvoldoende geconcretiseerd en kan er niet toe leiden dat de arbitale bedingen als ongeldig moeten worden aangemerkt. Dat geldt eveneens voor het standpunt van eisers dat gebeurtenissen die plaatsvonden na het overeenkomen van de arbitrale bedingen aan toepassing daarvan in de weg zouden staan.

4.18

Eisers hebben wel enige andere redenen aangevoerd waarom de arbitrale bedingen zelf als ongeldig zouden moeten worden beschouwd.

4.19

Ten eerste zou een arbitrage die moet plaatsvinden op de Cayman eilanden een onaanvaardbare drempel opwerpen.

De rechtbank verwerpt dit standpunt. Seed - in dit geding als verweerder aangesproken door eisers - is gevestigd op de Cayman eilanden en de in geschil zijnde overeenkomsten zijn gesloten met Seed (of Seed is daarbij als derde betrokken), terwijl in die overeenkomsten staat dat daarop het recht van de Cayman eilanden toepasselijk is. De arbitrale bedingen bevatten een evenwichtige procedure voor het aanwijzen van arbiters en de arbitrage dient plaats te vinden volgens de regels van de ICC. Aldus kan niet worden gezegd dat een arbitrage op de Cayman eilanden een voor eisers - woonachtig in de Verenigde Staten - in feite onbegaanbare weg zou zijn en dat niet van hen zou kunnen worden gevergd deze te bewandelen. Niet is onderbouwd dat de plaats van de arbitrage als exorbitant zou moeten worden aangemerkt.

4.20

Ten tweede bevatten de arbitrale bedingen een regeling over de kosten waarbij - ongeacht de uitkomst van de arbitrage - 75% (AOF) of de helft (WPA) van de kosten van de arbiters voor rekening van de betreffende eiser zou komen.

Gelet op art. 14 lid 2 van de Arbitration Law (2001 Revision) zal deze regeling wellicht buiten toepassing moeten worden gelaten, t.w. door arbiters. Zoals echter tevens uit deze bepaling blijkt, tast dit de geldigheid van de overeenkomst tot arbitrage als geheel niet aan: "Any provision in an arbitration agreement to the effect that the parties or any party thereto shall, in any event, pay their or his own costs of the reference or award or any part thereof shall be void, and this Law, shall, in the case of an arbitration agreement containing any such provision, have effect as if that provision were not contained therein (..)".

4.21

Ten derde is een - alleen voor de betreffende eiser geldende - vervaltermijn opgenomen van zes maanden na het ontstaan van het geschil.

Niet geheel duidelijk is in hoeverre deze bepaling het betreffende arbitrale beding ongeldig doet zijn. Bij incidentele conclusie van repliek onder 17.8 geeft Seed echter te kennen dat zij (zonodig) van deze vervaltermijn jegens eisers afstand doet. In een arbitrageprocedure kunnen eisers Seed daaraan houden.

4.22

Naast het voorgaande is geen plaats en ook geen grond voor het oordeel dat toepassing van de

arbitrale bedingen naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbaar zou zijn.

4.23

De slotsom moet zijn dat de eisers jegens Seed gebonden zijn aan de arbitrale bedingen, zodat de rechtbank zich in de tegen Seed gerichte procedure onbevoegd dient te verklaren.

Daaraan staat niet in de weg dat de vordering tegen Seed niet door dezelfde rechter wordt beoordeeld als de vorderingen tegen de andere gedaagden.

4.24

Ook voor zover de vordering van eisers tegen Seed verband houdt met beleggingen in

The Wine Corporation acht de rechtbank zich niet bevoegd (art. 23 EEX-Vo). Het beginsel van separabiliteit geldt eveneens voor een jurisdictiebeding en ook ten aanzien van het hier aan de orde zijnde beding zijn geen feiten of omstandigheden gesteld of gebleken die (naar Engels recht) in de weg staan aan toepassing van dat beding.

5. De beslissing

De rechtbank,

in de zaak van de eisers in de hoofdzaak tegen Seed International Limited

verklaart zich onbevoegd van het geschil kennis te nemen;

veroordeelt eisers in de hoofdzaak in de kosten van het geding, tot op deze uitspraak aan de zijde van Seed International Limited begroot op € 3.863,- aan vast recht en op € 6.422,- aan salaris van de advocaat;

verklaart deze veroordeling uitvoerbaar bij voorraad;

in de zaak van de eisers tegen Ocean, [gedaagde sub 2] en [gedaagde sub 3]

bepaalt dat de zaak wordt geplaatst op de rol van woensdag 23 september 2009 voor conclusie van repliek.

Dit vonnis is gewezen door mr Van Zelm van Eldik.

Uitgesproken in het openbaar.